© І. Г. Зубенко, А. Г. Шпак, А. М. Сидорчук

Отримано: 20 лютого 2026 р.

Прорецензовано: 24 лютого 2026 р.

Прийнято до друку: 26 лютого 2026 р.

Дата публікації: 26 березня 2026 р.

email: ihor.zubenko@oa.edu.ua

ORCID-ідентифікатор: https://orcid.org/0000-0001-9536-8008

email: andrii.shpak@oa.edu.ua

ORCID-ідентифікатор: https://orcid.org/0009-0002-9620-4579

email: anastasiia.sydorchuk@oa.edu.ua

ORCID-ідентифікатор: https://orcid.org/0009-0002-2702-5075

DOI: http://doi.org/10.25264/2311-5149-2026-40(68)-83-89

Зубенко І. Г., Шпак А. Г., Сидорчук А. М. Використання криптовалют в електронній комерції. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія» : серія «Економіка» : науковий журнал.* Острог : Вид-во НаУОА, березень 2026. № 40(68). С. 83–89.

УДК: 339.138:336.74

JEL-класифікація: E42, G23, L81

Зубенко Ігор Ростиславович,
кандидат психологічних наук, доцент кафедри інформаційних технологій та аналітики даних Національного університету «Острозька академія»

Шпак Андрій Григорович,
викладач кафедри менеджменту і маркетингу Національного університету «Острозька академія»

Сидорчук Анастасія Миколаївна,
магістрантка Національного університету «Острозька академія»

ВИКОРИСТАННЯ КРИПТОВАЛЮТ В ЕЛЕКТРОННІЙ КОМЕРЦІЇ

У статті досліджено вплив криптовалют на розвиток електронної комерції та сучасної платіжної інфраструктури. Проаналізовано особливості використання цифрових валют у сфері онлайн-торгівлі, їх переваги порівняно з традиційними платіжними системами, а також основні ризики, пов'язані з волатильністю курсу та відсутністю чіткої правової регламентації. Розглянуто досвід провідних міжнародних компаній (Amazon, Shopify, PayPal, Microsoft, Expedia, Rakuten), які впроваджують криптовалютні розрахунки у свою діяльність.

Визначено, що криптовалюти відкривають нові можливості для прискорення міжнародних транзакцій, зниження комісійних витрат і підвищення рівня безпеки операцій. Зроблено висновок, що інтеграція криптовалют у електронну комерцію є закономірним етапом еволюції цифрової економіки та має значний потенціал для подальшого розвитку глобальної торгівлі.

Ключові слова: *криптовалюта, електронна комерція, блокчейн, цифрові платежі, біткоїн, фінансові технології, інтернет-торгівля, стейблкоїни, децентралізовані транзакції, цифрова економіка.*

Ihor Zubenko,
PhD in Psychology, Associate Professor, Department of Information Technologies and Data Analytics, National University of Ostroh Academy

Andrii Shpak,
Lecturer, Department of Management and Marketing, National University of Ostroh Academy

Anastasiia Sydorchuk,
Degree Candidate, National University of Ostroh Academy

USE OF CRYPTOCURRENCIES IN ELECTRONIC COMMERCE

The article examines the role of cryptocurrencies in developing electronic commerce and transforming modern payment infrastructure within the digital economy. Particular attention is paid to the economic nature of cryptocurrencies as innovative financial instruments and their increasing use in online commercial transactions. The study analyzes the key features of applying digital currencies in e-commerce, including decentralization, transaction transparency, the high speed of cross-border payments, and reduced dependence on traditional financial intermediaries.

The advantages of cryptocurrency payments over conventional systems are identified, such as lower transaction costs, enhanced security through blockchain technology, and expanded international market access for businesses and consumers. Conversely, the article outlines the main challenges and risks limiting the widespread adoption of cryptocurrencies in electronic commerce. These encompass significant price volatility, technical and infrastructural barriers, cybersecurity threats, and the absence of unified legal regulation across many jurisdictions.

Special attention is devoted to analyzing the practical experience of leading international companies–including Amazon, Shopify, PayPal, Microsoft, Expedia, and Rakuten–that have implemented or tested cryptocurrency payment solutions. Results

demonstrate that these practices improve payment efficiency, accelerate international settlements, reduce commission fees, and increase overall transaction security.

The study concludes that integrating cryptocurrencies into e-commerce represents a natural evolutionary stage of the digital economy. Ultimately, cryptocurrencies possess substantial potential to strengthen electronic commerce and support its ongoing development.

Keywords: *cryptocurrency, e-commerce, blockchain, digital payments, Bitcoin, financial technologies, online trade, stablecoins, decentralized transactions, digital economy.*

Постановка проблеми. У сучасних соціально-економічних умовах спостерігається інтенсивне зростання попиту на онлайн-покупки, що зумовлено підвищенням рівня цифровізації суспільства та можливістю придбання товарів незалежно від географічного розташування споживача. Водночас електронна комерція не завжди характеризувалася такими масштабами поширення. Стрімке збільшення обсягів e-commerce як в Україні, так і у світі відбулося після запровадження карантинних обмежень, спричинених поширенням коронавірусної інфекції. У цей період інтернет-продажі зросли більш ніж на 27 %, а загальний обсяг глобального ринку наблизився до 5 трлн дол. США, що стало вагомим індикатором трансформації споживчої поведінки. Очікується, що глобальний ринок електронної комерції у 2026–2027 рр. досягне 7 трлн дол. [14]. Експерти зазначають, що нині близько третини світових роздрібних продажів здійснюється в онлайн-середовищі, що підкреслює стрімку трансформацію традиційних торговельних моделей. У цьому контексті електронна комерція поступово перетворюється на один із ключових компонентів глобальної економіки, ефективність функціонування якого значною мірою залежить від швидкості, надійності та безпеки фінансових операцій.

Водночас упродовж останніх років спостерігається зростання зацікавленості підприємців і споживачів криптовалютними активами. Криптовалюти дедалі частіше розглядаються не лише як альтернативний інструмент збереження вартості, а й як потенційне джерело отримання прибутку внаслідок коливань їх ринкової ціни [14].

Інтеграція криптовалют у сферу електронної комерції забезпечує підвищений рівень безпеки та зручності під час здійснення транзакцій. Завдяки використанню технології блокчейн кожна фінансова операція фіксується у відкритому реєстрі й не підлягає коригуванню, що істотно зменшує ризики шахрайства та несанкціонованого втручання. Крім того, низка криптовалют передбачає високий рівень конфіденційності, що дає змогу споживачам здійснювати покупки без розкриття своїх персональних фінансових даних, підвищуючи таким чином захищеність користувачів у цифровому середовищі [15].

Незважаючи на те, що криптовалюти активно почали впроваджувати в багатьох країнах, їх вплив на розвиток електронної комерції та платіжної інфраструктури ще недостатньо досліджений. Більшість наукових робіт зосереджена на технічних питаннях криптовалют, їхній волатильності, регуляторних ризиках та впливу на загальну фінансову систему. Водночас недостатньо вивчаються практичні способи інтеграції криптовалютних транзакцій у процеси торгівлі. Тому варто оцінити реальний потенціал криптовалют для підвищення ефективності електронної комерції.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Криптовалюти сьогодні розглядаються не лише як інноваційний фінансовий інструмент, а й як повноцінний економічний феномен, здатний трансформувати традиційні платіжні системи та торговельні процеси. М. Кейсі у своїй роботі [1] підкреслює, що біткоїн та інші цифрові валюти відкривають нові можливості для міжнародних транзакцій, зменшуючи залежність від банківських посередників та знижуючи операційні витрати. Автор приділяє увагу також соціально-економічним наслідкам, зокрема фінансовій інклюзії та доступу до глобальних ринків для невеликих підприємств.

Hamed Taherdoost та Mitra Madanchian у своєму оглядовому дослідженні «Blockchain-Based E-Commerce: A Review on Applications and Challenges» [2] розглядають, як блокчейн може підвищувати ефективність та прозорість електронної комерції. Автори наголошують, що завдяки децентралізованій природі технології зменшується ризик шахрайства, а учасники ринку отримують більш надійні та прозорі дані про транзакції. При цьому вони відзначають і виклики впровадження: технічні складнощі, високі витрати на інтеграцію та потребу в регуляторних механізмах.

У дослідженні Faisal Al Reshaid, Petek Tosun та Merve Yanar Gürce «Cryptocurrencies as a means of payment in online shopping» [3] фокус робиться на поведінці споживачів. Автори досліджують фактори, які впливають на наміри людей використовувати криптовалюти для покупок онлайн. Виявляється, що ключову роль відіграють довіра до технології, рівень фінансової грамотності та сприйняття ризиків. Це показує, що навіть при наявності технічних можливостей реальне поширення криптовалют як способу оплати залежить від соціально-психологічних чинників.

Layla Hajr, Suzan Katamoura та Abdulrahman Mirza у роботі «Bitcoin Cryptocurrency and Electronic Commerce in Saudi Arabia» [4] досліджують вплив Bitcoin на електронну комерцію саме в контексті Саудівської Аравії. Автори зазначають, що використання криптовалюти сприяє швидшим і більш ефективним онлайн-транзакціям та відкриває можливості для фінансової інклюзії, особливо для людей, які не користуються традиційними банківськими послугами. Разом з тим, вони підкреслюють регуляторні обмеження та низьку поширеність знань про криптовалюти серед населення як обмежувальні фактори.

Нарешті, В. В. Матвійчук та О. В. Таранич у дослідженні «Криптовалюти як феномен цифрової економіки: понятійно-категоріальний аналіз та типологізація» [5] роблять акцент на концептуальному осмисленні криптовалют. Вони аналізують, чим криптовалюти відрізняються від традиційних грошей, які функції виконують у цифровій економіці та як класифікуються різні види криптовалют. Це дозволяє глибше зрозуміти природу цифрових грошей і їхнє місце у сучасному бізнес-середовищі.

Отже, результати сучасних наукових досліджень свідчать про те, що криптовалюти поступово інтегруються у сферу електронної комерції, трансформуючи підходи до здійснення онлайн-платежів та організації торговельних процесів. Завдяки децентралізованій природі, швидкості транзакцій і потенціалу зниження витрат на фінансове посередництво вони відкривають нові можливості для підвищення ефективності електронної торгівлі та розширення доступу бізнесу до глобальних ринків. У контексті стрімкого розвитку цифрової економіки та зростання обсягів онлайн-торгівлі використання криптовалют як альтернативного платіжного інструменту набуває особливої актуальності. Це зумовлює необхідність подальшого дослідження їх ролі та практичного значення в сучасних системах електронної комерції.

Мета і завдання дослідження: дослідити потенціал використання криптовалют у сфері електронної комерції, оцінити їхні переваги та ризики порівняно з традиційними платіжними системами, а також проаналізувати практичний досвід міжнародних компаній щодо інтеграції цифрових валют у процеси онлайн-торгівлі. Для досягнення поставленої мети визначено такі завдання: систематизувати основні види криптовалют та напрями їх використання в електронній комерції; дослідити переваги та ризики застосування криптовалютних платежів порівняно з традиційними платіжними системами; проаналізувати практичний досвід інтеграції криптовалют у діяльність міжнародних та національних компаній у сфері онлайн-торгівлі.

Виклад основного матеріалу. У сфері електронної комерції криптовалюти доцільно розглядати насамперед як альтернативний платіжний інструмент, що доповнює традиційні способи онлайн-розрахунків. Їх практичне значення проявляється не у загальній інноваційності технології, а у можливості трансформації платіжних процесів – зокрема міжнародних транзакцій, швидкості розрахунків та структури витрат продавців.

Найвідомішим цифровим активом є біткоїн (Bitcoin, BTC) – перша криптовалюта, яка дозволяє здійснювати перекази без участі банківських посередників. Через високу волатильність BTC часто розглядають і як інвестиційний інструмент. Окрім біткоїна, існує широкий спектр альткоїнів – криптовалют, що виникли пізніше й пропонують альтернативні функції та моделі використання, серед яких окреме місце займають стейблкоїни (stablecoins), курс яких прив'язаний до стабільного активу, наприклад, долара США і призначені для зменшення ризиків, пов'язаних із коливаннями ринкової вартості. Додатково в системі криптовалют представлені токени – цифрові активи, створені у межах певного блокчейну або проєкту, включаючи DeFi-токени та NFT, які виконують специфічні функції у цифровому середовищі.

Рівень використання криптовалют як засобу оплати в електронній торгівлі залежить від сукупності факторів, що визначають готовність як споживачів, так і бізнесу до їх впровадження (рис. 1).

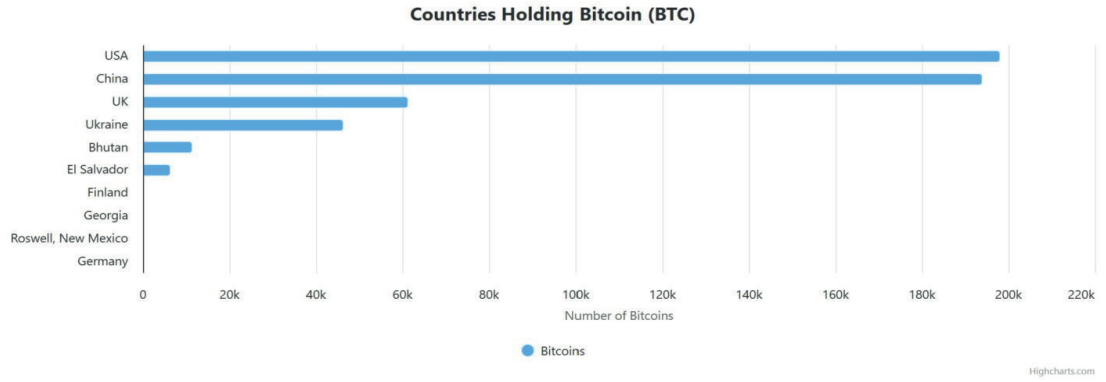

Рис. 1. Кількість біткоїнів (BTC) за країнами, 2025 р.

Джерело: [18].

До ключових факторів належать доступність криптовалютних інструментів, що включає поширеність цифрових гаманців, біржових платформ та інших сервісів, які забезпечують можливість проведення транзакцій. Не менш значущим є рівень довіри користувачів до цифрових платіжних технологій, що визначає готовність споживачів використовувати криптовалюти у повсякденних фінансових операціях.

Технологічна спроможність бізнесу також виступає критичним чинником і включає наявність інтегрованих платіжних шлюзів, програмних рішень та інфраструктури для прийому криптовалютних платежів. Економічна доцільність впровадження криптовалют проявляється через можливість оптимізації операційних витрат, зменшення комісійних зборів та спрощення міжнародних фінансових операцій. Значною мірою поширення криптовалют залежить і від попиту з боку споживачів, тобто наявності клієнтської бази, яка активно користується цифровими валютами для розрахунків. Також не менш важливими факторами є регуляторні та інституційні умови, які визначають легітимність та безпечність застосування криптовалют у комерційній діяльності, що прямо впливає на готовність бізнесу їх інтегрувати.

Як показано на рис. 1, навіть за наявності технологічних можливостей рівень застосування криптовалют у різних країнах суттєво відрізняється, що підтверджує залежність їх поширення від економічних та інституційних умов. Зокрема, Україна за даними аналітичних ресурсів входить до числа держав із найбільшим обсягом біткоїнів, посідаючи четверту позицію. Усього 12 країн тримають 525 753 BTC, що оцінюється майже у 60 млрд дол. і становить 2,5 % всіх монет в обігу. [6]

Причини високої концентрації біткоїнів в Україні можна пояснити кількома чинниками. По-перше, економічна нестабільність і девальваційні ризики: традиційні фінансові інструменти в Україні протягом останніх років піддавалися значним коливанням, що стимулювало частину населення інвестувати в біткоїни як засіб збереження капіталу. По-друге, високий рівень цифровізації та технологічної грамотності: країна має великий сегмент молодого, технологічно підкованого населення та IT-спільнот, які активно освоюють блокчейн-технології та криптовалютні платформи. По-третє, недостатньо розвинене банківське середовище для певних операцій: у деяких випадках криптовалюти дозволяють обійти складні банківські процедури або високі комісії за міжнародні платежі.

Криптовалюти стали популярним платіжним засобом завдяки своїй здатності забезпечувати швидкі міжнародні транзакції із надзвичайно низькими комісіями без необхідності у банківських посередниках. Оплату у криптовалюті вже приймають Microsoft, Adidas та безліч інших компаній. Це дозволяє здійснювати перекази між користувачами по всьому світу, навіть у країни з обмеженими банківськими послугами. Наприклад, змогли своєчасно надіслати гроші в Афганістан на підтримку людей, що постраждали від талібану за допомогою криптовалют. Оскільки транзакції здійснюються на блокчейні, вони є прозорими і незворотними, що також знижує ризик шахрайства. У світі є одна країна, яка повністю прирівняла криптовалюти (Bitcoin) до фіатних грошей, як законний спосіб оплати – це Республіка Ель-Сальвадор [5].

Криптовалюти також є досить популярною альтернативою традиційним інвестиційним інструментам. Вони надають потенційно високий прибуток, але з високими ризиками, оскільки ціни на криптовалюти можуть коливатися неймовірно швидко. Інвестори купують криптовалюти з надією на зростання їх вартості у майбутньому. Для довгострокових гравців криптовалюти можуть стати частиною диверсифікованого портфеля і це може бути дуже хорошим варіантом, якщо спостерігати за динамікою цін та останніми новинами, а для короткострокових трейдерів криптовалюта – джерело швидкого прибутку через волатильність цін. Згідно останніх даних ринкова капіталізація криптовалют досягає 3,5 трлн дол., що навіть більше, ніж ВВП Великої Британії у 2023 р. (тоді воно складало 3,34 трлн дол.) [5].

У сфері електронної комерції поряд з традиційними електронними платіжними системами активно розвиваються криптовалютні розрахунки, що зумовлює необхідність їх порівняння. Традиційні платіжні системи, такі як Visa, MasterCard або PayPal, працюють у межах чітко визначеного правового поля та контролюються державними фінансовими установами. Вони потребують наявності банку або фінансового посередника, який обробляє транзакції, а також вимагають ідентифікації користувачів. Водночас швидкість міжнародних платежів у таких системах може бути низькою через банківські вихідні та часові затримки, а комісії – достатньо високими, особливо під час конвертацій між валютами.

Криптовалютні розрахунки відрізняються відсутністю посередників, адже перекази здійснюються напряму між користувачами за технологією peer-to-peer, що забезпечує високу швидкість платежів незалежно від країни чи часу доби. Комісії при цьому часто значно нижчі, а доступ до таких розрахунків можливий навіть без банківського рахунку – достатньо лише інтернету та криптогаманця. Однією з ключових переваг криптовалют є псевдоанонімність: для здійснення операцій не завжди потрібне розкриття персональних даних.

Однак використання криптовалют ускладнюється через їхню волатильність, тобто нестабільність ринкової вартості, що може бути ризикованим для продавців і покупців. Це частково вирішується

використанням стейблкоїнів, курс яких прив'язаний до стабільніших валют, але загалом правовий статус криптовалют залишається неврегульованим у багатьох країнах. У традиційних системах, на відміну від криптовалютних, передбачена можливість відміни платежів або повернення коштів у випадку помилок чи шахрайства, тоді як у криптовалютах транзакції незворотні, і їх скасування можливе лише за згодою отримувача.

З погляду безпеки обидві моделі використовують сучасні методи захисту: традиційні системи застосовують банківські стандарти шифрування, а криптовалюти – блокчейн і складні криптографічні алгоритми. Однак рівень безпеки криптовалютних гаманців значною мірою залежить від відповідального зберігання приватних ключів. Інтеграція традиційних платіжних механізмів у електронну комерцію давно відпрацьована та представлена широким вибором готових модулів, тоді як криптовалютні рішення ще перебувають на стадії активного розвитку й потребують спеціальних платіжних шлюзів.

Таким чином, традиційні електронні платіжні системи забезпечують стабільність, зрозумілі регуляції та можливість правового захисту, проте мають вищі комісії та нижчу швидкість транзакцій. Криптовалютні розрахунки, навпаки, пропонують високу швидкість, доступність та низькі витрати, але супроводжуються ризиком коливань курсу та недостатньо сформованою правовою базою. Це робить обидва підходи цінними для електронної комерції, проте їх доцільність залежить від конкретних бізнес-потреб та рівня регуляторного контролю у певній країні.

Світовий досвід показує, що великі компанії дедалі активніше цікавляться використанням криптовалют у своїй діяльності, але кожна з них робить це по-своєму, з урахуванням власних цілей і ризиків. Розглянемо деякі з таких прикладів в табл. 1.

Таблиця 1

Порівняння підходів компаній до інтеграції криптовалют

Компанія	Формат використання криптовалют	Основні особливості / переваги	Можливі ризики
Amazon	Підтримка інфраструктури для бізнесів через AWS	Забезпечує інструменти для обробки криптоплатежів і створення блокчейн-рішень; спрощує інтеграцію цифрових активів для сторонніх компаній	Компанія не приймає біткоїни напряму; залежить від партнерської інфраструктури
Shopify	Прийом криптовалют (стейблкоїн USDC) через партнерство з Coinbase і Stripe	Миттєві міжнародні транзакції; низькі комісії; зручність для міжнародних продажів	Волатильність криптовалют, потреба у партнерській інфраструктурі
PayPal	Купівля, продаж і зберігання BTC та інших монет у додатку	Автоматична конвертація у фіатні кошти; спрощує оплату для користувачів; підвищує довіру до криптовалют	Залежність від курсу, регуляторні обмеження
Expedia	Оплата бронювань через Coinbase	Зручність для клієнтів з валютними обмеженнями; ранній досвід інтеграції криптооплат	Невелика частка в загальному обсязі бронювань; функція тимчасово призупинена
Microsoft	Оплата через BitPay у Windows Store та Xbox	Підтримка цифрових магазинів; можливість поповнення BTC-рахунку; інтеграція у хмарні сервіси	Тимчасові зупинки через волатильність; потребує стороннього сервісу
Rakuten	Використання власної Rakuten Coin для оплати та кешбеку	Інтеграція криптовалюти в систему лояльності; стимулює повторні покупки; підвищує залученість клієнтів	Обмежена внутрішня валюта; не глобальна

Джерело: складено авторами на основі [7–11].

Досвід цих компаній показує, що криптовалюти вже стали частиною глобальної електронної комерції, але переважно у форматі додаткового інструменту, а не повної заміни традиційних платежів. Проте криптовалюти поступово переходять із «новинки для ентузіастів» у реальний інструмент, який змінює світ електронної торгівлі.

Основна перевага криптовалют у сфері електронної торгівлі полягає в мінімізації посередників. На відміну від традиційних банківських переказів або карткових платежів, криптоопераці не потребують банку чи платіжної системи для підтвердження. Це дозволяє підприємствам зменшити витрати на комісії, а покупцям – оплачувати товари без обмежень щодо країни чи валюти. Особливо це важливо для міжнародної торгівлі, де криптовалюти зменшують час і вартість крос-бордерних платежів. Та криптовалюта – це не лише про зручність. Вона також допомагає бізнесу розширювати аудиторію. Є ціла категорія користувачів, які віддають перевагу оплатам у цифрових активах, і вони найчастіше купують саме онлайн-товари, підписки, ігри, доступи до сервісів. Для окремих ніш це може бути конкурентною перевагою.

В Україні дедалі більше торговельних мереж інтегрують криптовалютні платежі у свої системи продажів, що відображає глобальний тренд цифровізації фінансових операцій. Одним із найбільш помітних

прикладів є мережа Фокстрот, яка запровадила оплату криптовалютою як у власному інтернет-магазині, так і у роздрібних торговельних точках. Для обробки криптоплатежів мережа використовує сервіс Binance Pay, що дозволяє покупцям підтверджувати транзакції через мобільний додаток Binance, та платіжний шлюз White Pay, який забезпечує безпечну обробку крипто платежів як онлайн, так і офлайн.

Використання WhitePay дозволяє здійснювати оплату понад 130 криптоактивами, серед яких представлені найбільш популярні монети, включно з Bitcoin (BTC), Ethereum (ETH), Litecoin (LTC), стейблкоїнами USDT та USDC, а також іншими альткоїнами. При цьому платіжний шлюз автоматично конвертує криптовалюту у фіатні кошти для продавця, що мінімізує ризики, пов'язані з волатильністю курсу. Для покупця процес оплати виглядає максимально зручно: вибір способу оплати «Binance Pay» або «WhitePay», підтвердження транзакції у цифровому гаманці та завершення покупки без додаткових дій із конвертації.

Таким чином, українські торговельні мережі демонструють активну адаптацію до глобальних трендів електронної комерції, інтегруючи криптовалютні платежі та пропонуючи покупцям широкий спектр криптоактивів для оплати товарів.

Попри всі переваги, криптовалюти мають і певні ризики. Найбільшим викликом залишається волатильність курсу – різкі коливання цін можуть призвести до фінансових втрат. Курс може змінитися буквально за кілька годин, і бізнесу потрібно мати чіткі процеси конвертації, щоб мінімізувати ризики. Саме тому багато бізнесів віддають перевагу стейблкоїнам – криптовалютам, курс яких прив'язаний до долара або іншої стабільної валюти.

Крім того, правовий статус криптовалют залишається неврегульованим у багатьох країнах, що створює додаткову невизначеність для компаній. Через відсутність чіткої нормативної бази багато бізнесів демонструють обережність або відкладають інтеграцію криптовалютних платежів, побоюючись можливих правових та податкових наслідків.

Ще однією перешкодою є неоднорідність аудиторії. Хоч криптовалюта і набирає популярність, значна частина споживачів усе ще надає перевагу звичним платіжним методам. Тому криптовалюта часто виступає додатковою опцією, а не основним каналом оплати.

Висновки. Криптовалюта в e-commerce – це можливість зробити оплату швидшою, дешевшою та зручнішою в міжнародних операціях. Але для ефективного застосування бізнесу варто врахувати валютні коливання, юридичні вимоги та рівень готовності своєї аудиторії. Ті компанії, які зможуть правильно інтегрувати криптоплатежі та вибудувати прозорі процеси, отримають конкурентну перевагу на глобальному цифровому ринку.

Використання криптовалют у електронній комерції – це не тимчасова мода, а закономірний етап розвитку цифрової економіки. Вони роблять торгівлю більш гнучкою, технологічною й доступною для клієнтів з усього світу. У майбутньому очікується, що криптовалюти стануть невід'ємною частиною платіжних систем, особливо в міжнародних операціях, де швидкість і надійність мають вирішальне значення.

У перспективі подальший розвиток криптовалют у сфері електронної комерції буде тісно пов'язаний із удосконаленням регуляторного середовища та прийняттям цифрових активів платіжними системами – уже зараз великі компанії та фінтех-платформи працюють над випуском власних стейблкоїнів і впровадженням їх у платіжні рішення, що має зробити криптоплатежі швидшими та дешевшими в міжнародних операціях [15].

Рішення зі стейблкоїнами на основі блокчейну можуть суттєво скоротити час і вартість транзакцій у порівнянні з традиційними платіжними системами, інколи навіть на 99 % нижчі витрати для міжнародних переказів. Крім того, інтеграція криптовалют у вже звичні фінансові сервіси та застосунки (наприклад, у платіжні мобільні додатки й банківські сервіси) сприяє тому, що цифрові активи стають доступнішими для масового сегмента споживачів, а не лише для вузького кола інвесторів [16].

Ці тенденції вказують на те, що криптовалюти та цифрові активи можуть еволюціонувати від нішевого інструменту до невід'ємної частини платіжних систем у міжнародних операціях, де швидкість, низькі комісії та прозорість мають вирішальне значення для бізнесу та споживачів [18].

Література:

1. Vigna, P., & Casey, M. J. (2015). *Cryptocurrency: How Bitcoin and Cybermoney Are Overturning the World Economic Order*. London: Bodley Head. [in English]

2. Taherdoost, H., & Madanchian, M. (2023). *Blockchain-Based E-Commerce: A Review on Applications and Challenges*. Electronics, 12, 1889. DOI:10.3390/electronics12081889. (2025, October, 5). [in English]

3. Al Reshaid, F., Tosun, P., & Yanar Gürce, M. (2024). *Cryptocurrencies as a means of payment in online shopping*. Digital Policy, Regulation and Governance, 26(4), 375–393. DOI:10.1108/DPRG-12-2023-0185. (2025, October, 5). [in English].

4. Hajr, L., Katamoura, S., & Mirza, A. (n.d.). *Bitcoin Cryptocurrency and Electronic Commerce in Saudi Arabia*. [in English]

5. Матвійчук, В. і Таранич, О. (2025). Криптовалюти як феномен цифрової економіки: понятійно-категоріальний аналіз та типологізація. *Економіка і організація управління*, 77-85. DOI: https://doi.org/10.31558/2307-2318.2025.2.8

Matviychuk, V. V., & Taranich, O. V. (2025). Kryptovalyuty yak fenomen tsyfrovoyi ekonomiky: ponyatiyno-katehoriyalnyi analiz ta typolohiya [Cryptocurrencies as a phenomenon of the digital economy: conceptual and categorical analysis and typology]. *Ekonomika i orhanizatsiya upravlinnya* [Economics and Management Organization], 77-85. DOI: https://doi.org/10.31558/2307-2318.2025.2.8 [in Ukrainian].

6. Коротко про криптовалюту. *StudFreedom*. < https://studfreedom.org/korotko-pro-kryptovalyutu/>. (2025, жовтень, 05).

Korotko pro kryptovalyutu [Briefly about cryptocurrency]. *StudFreedom*. <https://studfreedom.org/korotko-pro-kryptovalyutu/>. (2025, October, 05). [in Ukrainian].

7. Україна займає 4 місце серед держав світу за кількістю біткоїнів: скільки BTC у чиновників. *Abiznes*. <https://abiznes.com.ua/ukraina-zaymaie-4-mistse-sered-derzhav-svitu-za-kilkistiu-bitkoiniv-skilky-btc-u-chynovnykiv-5738/>. (2025, жовтень, 05).

Ukraina zaymaie 4 mistse sered derzhav svitu za kilkistiu bitkoiniv: skilky BTC u chynovnykiv [Ukraine ranks 4th in the world by the amount of bitcoins: how much BTC officials hold]. *Abiznes*. <https://abiznes.com.ua/ukraina-zaymaie-4-mistse-sered-derzhav-svitu-za-kilkistiu-bitkoiniv-skilky-btc-u-chynovnykiv-5738/>. (2025, October, 5). [in Ukrainian].

8. Amazon Web Services (AWS). (2023). Introducing Amazon Managed Blockchain Access Bitcoin. *AWS Blog*. <https://aws.amazon.com/blogs/>. (2025, October, 05). [in English].

9. Shopify. (2023). Introducing USDC on Shopify: Simple, borderless payments for merchants. *Official Shopify Blog*. <https://www.shopify.com/blog>. (2025, October, 20). [in English].

10. PayPal Holdings, Inc. (2020, October, 21). PayPal launches new service enabling users to buy, hold and sell cryptocurrency. Press release. <https://newsroom.paypal-corp.com/2020-10-21-PayPal-Launches-New-Service-Enabling-Users-to-Buy-Hold-and-Sell-Cryptocurrency>. (2025, December, 05). [in English].

11. Expedia.com. (2014, June, 11). Expedia.com now accepts Bitcoin to give travelers more choice and flexibility in hotel payments. Press release. <https://www.prnewswire.com/news-releases/expediacom-now-accepts-bitcoin-to-give-travelers-more-choice-and-flexibility-in-hotel-payments-262710741.html>. (2025, December, 05). [in English].

12. Microsoft Corporation. (2014). Microsoft supports Bitcoin payments for Windows & Xbox stores. <https://www.wired.com/story/microsoft-will-accept-bitcoin/>. (2025, December, 05). [in English].

13. Webbook Studio. The role of cryptocurrencies in e-commerce payment systems. <https://webbookstudio.com/ua/articles/the-role-of-cryptocurrencies-in-e-commerce-payment-systems/>. (2025, December, 05). [in English].

14. International Monetary Fund. Global Financial Stability Report: Cryptocurrency Market Developments and Financial Stability Risks. Washington, DC. [in English].

15. Narayanan, A., Bonneau, J., Felten, E., Miller, A., & Goldfeder, S. (2016). Bitcoin and Cryptocurrency Technologies: A Comprehensive Introduction. Princeton, NJ: Princeton University Press. [in English].

16. Reuters. (2025, November, 25). Klarna launches dollar-backed stablecoin as race for digital payments heats up. <https://www.reuters.com/business/finance/klarna-launch-dollar-backed-stablecoin-race-digital-payments-heats-up-2025-11-25/>. (2025, December, 10). [in English].

17. CoinDesk. (2025, September, 17). Crypto for advisors: Crypto access is going mainstream. <https://www.coindesk.com/uk/coindesk-indices/2025/09/17/crypto-for-advisors-crypto-access-is-going-mainstream/> (2025, December, 10). [in English].

18. TradingView. <https://www.tradingview.com > (2025, December, 09). [in English].